

SAMARBETSAVTAL för ny trafikplats vid E4 och utveckling av mark vid kommungränsen mellan Uppsala och Knivsta.

§ 1 PARTER

Knivsta kommun (212000-3013) genom kommunfullmäktige

Uppsala kommun (212000-3005) genom kommunfullmäktige

Vidare i detta samarbetsavtal gemensamt omnämnda som **Parterna**.

§ 2 BAKGRUND

I utbyte mot satsningar i statlig infrastruktur har Parterna tecknat varsitt avtal med staten avseende större samlade exploateringar med hållbart byggande (härefter Fyrspårsavtalen).

Fyrspårsavtalen förutsätter kommunala investeringar i bostadsplanering och utveckling av nya områden i södra delarna av Uppsala, centrala Knivsta och Alsike samt, på längre sikt, i det så kallade "Nysala" som avser mark belägen i båda kommunerna.

Till följd av Fyrspårsavtalen träffade Parterna ett gemensamt så kallat medfinansieringsavtal med Trafikverket avseende en ny trafikplats längs med E4 (härefter Medfinansieringsavtalet). Medfinansieringsavtalet bifogas detta avtal som bilaga 1.

- Medfinansieringsavtalet reglerar Parternas aktuella inbördes kostnadsfördelning för Trafikverkets arbete med planering och utbyggnad av en ny trafikplats utmed E4.
- Medfinansieringsavtalet lokaliserar inte den nya trafikplatsen på annat sätt än genom en utredningskorridor från Danmark i Uppsala till Brunnby i Knivsta.

I Uppsalas fördjupade översiktsplan för de sydöstra stadsdelarna är trafikplatsen lokaliserad i höjd med rastplats Mora Stenar. Vidare har delar av marken vid kommungränsen bedömts vara lämplig för utveckling av ett större framtida verksamhetsområde.

I Knivsta kommuns gällande översiktsplan specificeras inte framtida markanvändning vid rastplats Mora Stenar, dock illustreras att Knivsta ska verka för en ny trafikplats E4 i höjd med länsväg 1051. Knivsta planerar att anta en ny översiktsplan 2026 i vilken möjlighet till nya verksamhetsområden kan komma att prövas.

Under 2023 påbörjade Trafikverket arbetet med vägplan för den nya trafikplatsen. I arbetets inledningsskede har Trafikverket arbetat fram förslag för trafikplatsens lokalisering.

Under 2024 har Parterna diskuterat trafikplatsens mer precisa läge i syfte att kunna föreslå Trafikverket ett mellan Parterna samstämmt lokaliseringsförslag.

Parternas dialog har även lyft frågan om en mer rationell kommungräns givet tillkomsten av ny statlig väginfrastruktur respektive Parternas inbördes finansieringsansvar för densamma.

§ 3 TRAFIKPLATSENS LOKALISERING

Parterna ser att en ny trafikplats skapar lokal och regional nytta vilket på ett övergripande plan är till gagn för utveckling av nya bostäder och arbetsplatser och i linje med Parternas åtaganden enligt Fyrspårsavtalen.

Parterna ser också att en trafikplats i det av Uppsala förordade läget är av särskild betydelse för det verksamhetsområde som följer av Uppsalas fördjupade översiktsplan för de sydöstra stadsdelarna.

Givet ovan är Parterna överens om att den i Medfinansieringsavtalet avsedda trafikplatsen ska lokaliseras i enlighet med bilaga 2 till detta avtal.

§ 4 KOMMUNGRÄNSJUSTERING.

Parterna ser stora nyttor av både lokal och regional betydelse av att området intill aktuell kommungräns utvecklas. Parterna ser också ett tydligt behov av att stärka förutsättningarna för en rationell kommunal detaljplanläggning av dessa utvecklingsområden. Parterna är därför överens om:

- att hos kammarkollegiet ansöka om justerad kommungräns i enlighet med **Linje 1** och **Linje 2** i bilaga 2. Ansökan ska göras skyndsamt efter att detta avtal har godkänts av Parternas respektive kommunfullmäktige.

Om det bedöms ändamålsenligt får Uppsala även yrka om kommungränsjustering av **Linje 2** inom ramen för pågående lantmäteriförrättning (C24XXX). I händelse av detta ska Knivsta i förhållande till beslutande myndighet ge sitt bifall till Uppsalas yrkande samtidigt som Uppsala åtar sig att bifalla kommungränsjustering i enlighet med gemensam ansökan till Kammarkollegiet avseende **Linje 1**.

§ 5 FINANSIERING AV TRAFIKPLATSEN

I förhållande till Uppsalas markinnehav och vilja att utveckla ett nytt verksamhetsområde i närtid innebär Parternas överenskomna läge för den nya trafikplatsen betydande fördelar. Parterna är överens om att dessa fördelar motiverar en justering av Medfinansieringsavtalets ursprungliga kostnadsfördelning. Parterna är därför överens om:

- att Uppsala i förhållande till Knivsta och Trafikverket åtar sig hela kostnadsansvaret för den i Medfinansieringsavtalet avsedda trafikplatsen. Uppsalas åtagande förutsätter att trafikplatsen lokaliseras till det av Parterna överenskomna läget.
- att Knivsta i förhållande till Uppsala och Trafikverket åtar sig att bidra till största möjliga framdrift genom att stötta utbyggnaden av trafikplatsen i egenskap av remissinstans, planmyndighet och avtalspart i ursprungligt Medfinansieringsavtal.

- att Parterna skyndsamt efter det att Parternas respektive kommunfullmäktige godkänt detta avtal beslutar om ett tillägg till befintligt medfinansieringsavtal med Trafikverket i enlighet med detta avtal.

§ 6 ANSLUTNINGSVÄGAR TILL TRAFIKPLATSEN

Trafikverket planlägger och bygger ut trafikplatsen med stöd av vägplan. För dess funktion krävs anslutande kommunala vägar som behöver detaljplaneläggas och byggas ut av den kommun i vilken anslutningsvägen är belägen. I dessa delar är Parterna överens om:

- att samtliga kostnader för anslutningsvägarna bekostas av den kommun i vilken respektive anslutningsväg är belägen
- att anslutningsvägen på trafikplatsens västra sida ska förläggas inom Uppsala enligt ny kommungräns (se **Linje 2** i bilaga 2)
- att anslutningsvägen på trafikplatsens östra sida ska förläggas inom Knivsta enligt ny kommungräns (se **Linje 2** i bilaga 2)

Givet punkterna ovan och slutligt utfall av Trafikverkets detaljprojektering inser Parterna att **Linje 2** i bilaga 2 kan komma att behöva justeras i mindre mån. Överenskommelse om sådan mindre justering får isåfall ske skriftligt på tjänstemannanivå.

Inom ramen för avsedd detaljplanering av nytt verksamhetsområde väster om trafikplatsen åtar sig Uppsala att i dialog med Knivsta förbereda för en ny vägkoppling över kommungränsen i ungefärligt läge enligt i bilaga 2. Det exakta läget för denna kommunala vägkoppling bestäms i takt med att områdets planeringsmässiga förutsättningar klarnar.

Om Knivsta beslutar om planuppdrag för ny vägkoppling söderifrån, samt efter att Uppsalas avsedda planläggning enligt stycket ovan har vunnit laga kraft, ges Knivsta även möjlighet att begära en utbyggnad av vägkopplingen norrifrån och fram till kommungränsen. Uppsalas vägutbyggnad ska isåfall färdigställas inom tre år från påkallandet.

§ 7 MARKFÖRVÄRV I NYSALAGEOGRAFIN

En kommungränsjustering enligt **Linje 1** i bilaga 2 medför att Uppsalas befintliga innehav av mark söder om den nya kommungränsen tappar i betydelse. Parterna är därför överens om att Knivsta ges en tioårig option att förvärva Uppsalas mark söder om **Linje 1** i bilaga 2.

Om Knivsta utnyttjar optionen ska köpeskillingen utgöra medelvärdet av två oberoende och sakkunniga värdeutlåtanden. Uppsalas åtkomst till järnvägsunderfarten samt befintlig eller ny väg till "Lusenfastigheten" ska vara säkerställd innan ett eventuellt optionsutnyttjande.

I övrigt gäller att eventuella framtida förvärv i den andra kommunens geografi ska föregås av en dialog Parterna emellan.

§ 8 SAMARBETE GEMENSAMMA TEKNISKA LÖSNINGAR

Parterna ser att Fyrspårsavtalen i vid mening skapar nya kommunöverskridande nyttor och samverkansmöjligheter. För en förstärkt redundans och i syfte att bidra till utvecklingen av de kommungränsnära exploateringsområdena ser Parterna anledning att utarbeta former för att

gemensamt bevaka möjligheten till nya gemensamma lösningar avseende exempelvis värme, elkraft, vatten och avlopp.

§ 9 AVTALETS GILTIGHET

Detta avtal är för sin giltighet beroende av:

- att Parternas respektive kommunfullmäktige godkänner avtalet senast 2024-12-31 genom beslut som senare vinner laga kraft samt
- att Trafikverket medverkar till erforderliga ändringar av Medfinansieringsavtalet i syfte att nå överensstämmelse med detta nya avtal

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar, av vilka parterna har tagit var sitt.

Daniel Lindqvist
Kommundirektör
Knivsta kommun

Datum

Joachim Danielsson
Stadsdirektör
Uppsala kommun

Datum

Bilaga 2

